

РОЛЬ ДИПЛОМАТИЧНОГО ПРОТОКОЛУ ТА ЕТИКЕТУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Коваль Юлія Вадимівна

студентка 2 курсу магістратури

факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

jkoval11@ukr.net

Дипломатичні зносини є невід’ємною складовою міжнародних відносин.

На сьогодні міжнародні відносини характеризуються безліччю різних відносин та високим ступенем їхньої складності. Досить згадати, що якщо в 1945 році ООН складалася з 51 держави, а зараз їх понад 200. Зважаючи на те, що кожна з цих держав має різну історію, традиції, економічну та політичну системи, різні інтереси, можна уявити, наскільки складними є сучасні міжнародні відносини.

Перша тенденція сучасних міжнародних відносин — поява нового світового порядку, заснованого на гегемонії США. Після Другої світової війни для міжнародних відносин було характерно протистояння двох наддержав — СРСР і США. За таких обставин глобальна політика набула біполярного характеру з відповідними ознаками: перегони озброєнь, сфери впливу, військові частини тощо. Протистояння обох систем породило певний баланс сил і певний баланс у світі, що визначав стабільність міжнародної ситуації, незважаючи на наявність окремих вогнищ конфлікту в різних частинах світу. СРСР і США не були залучені до прямого збройного протистояння один проти одного, оскільки їх не цікавила третя світова війна. Однак у той час американські інтереси поширювалися по суті у всіх регіонах світу, і тому їх потрібно було захищати всюди [3].

Сьогодні протистояння двох наддержав минуло. Першою, хто зламала світову соціалістичну систему і була розпущена проти НАТО, була Організація

Варшавського договору. А потім перестав існувати й Радянський Союз. У результаті, у світі є лише одна наддержава — США. У таких умовах двополярна система міжнародних відносин була витіснена однополярною, заснованою на панівному становищі однієї країни. На сьогодні Сполучені Штати володіють величезною економічною, фінансовою, технологічною та військовою силою, яку ніхто і ніщо не обмежує. США взяли на себе роль глобального арбітра. Вони намагаються однозначно вирішити, яка держава у світовій політиці гідна схвалення, чого варта ознака «держава-вигнанець», які санкції накласти на неї, яке покарання впровадити для тих, хто цих санкцій не дотримується тощо. Останніми роками США прагнуть докорінно переглянути основні принципи міжнародного права. Вони самі визначають, чи потрібно виконувати рішення міжнародних організацій, включно ООН, чи ні, та за необхідності за яких умов. І це враховуючи, що основна частина міжнародних організацій зараз знаходиться під контролем США.

Багатопрофільність дипломатії можна побачити, визначивши її як здатність керувати відносинами між державами, наукою чи мистецтвом. Говорячи про дипломатію, як науку, її об'єктом вивчення стає аналіз правових та політичних аспектів між країнами. Дипломатія регулюється правовими нормами міжнародного права, чітко встановлює правила та принципи, на яких вона базується [1].

Міністерство закордонних справ діє через дипломатичні представництва та консульські установи. Загалом, за допомогою всіх видів дипломатії, визначених і не тільки, на меті ставиться сприяння розвитку відносин між державами різного ступеня розвитку; врегулювання спорів мирними засобами; розвиток партнерських відносин у галузях інтересів: економіка, культура, оборона тощо; пропагування традицій; законодавча стандартизація.

Серед існуючих типів дипломатії вагоме місце посідає публічна дипломатія.

Публічна дипломатія сформувалася завдяки певним факторам, таким як: глобалізація, прогрес у сфері комунікаційних технологій і посилення впливу й залучення громад до міжнародних справ держав.

Прикладом громадської дипломатії є програми Управління з публічної дипломатії в межах НАТО (Public Diplomacy Division) — класичні програми публічної дипломатії, оскільки являють собою конкретну роботу з цільовими групами країн-партнерів.

Цінності та принципи Європейського Союзу в країнах третього світу пропагуються через парламентські делегації, які підтримують і розвивають відносини з парламентами цих країн.

На парламентських асамблеях кількість депутатів у делегації становить від 12 до 70, при цьому делегацій налічується 41. Їх робота в Раді голів делегацій контролюється та координується головами делегацій.

Види делегацій:

- делегації до Спільних парламентських комітетів (СПК) відповідають за відносини з парламентами країн-кандидатів та парламентів країн, які мають угоди про асоціацію з ЄС;
- делегації до Комітетів з парламентського співробітництва (КПС) були створені відповідно до угод про співробітництво між Європейським Союзом та зацікавленими країнами третього світу;
- міжпарламентські делегації відповідають за відносини з парламентами країн поза Європейським Союзом, які не є ні країнами-кандидатами до ЄС, ні країнами-партнерами;
- делегації до парламентських асамблей (Євро-Середземноморська, Європейсько-латиноамериканська, Об'єднана африкансько-карибсько-тихоокеансько-європейська парламентська асамблея та ЄВРОНЕСТ) надають парламентський вимір регіональним партнерствам [2].

Список використаних джерел:

1. Балабанов К. В., Трофименко М. В. Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів ВНЗ. Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2013. 432 с.

2. Цыганков П. А. Теория международных отношений. Москва: Гардарики, 2003. 590 с.

3. The tendencies of modern international relations. *Edenrockcomm.com*. 2017-06-23. URL: <https://www.edenrockcomm.com/the-tendencies-of-modern-international-relations/> (Last Accessed: 27.09.2019).

Науковий керівник: Харченко Ігор Михайлович, канд. техн. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна